

Seminārs jaunreģistrētiem nodokļu maksātājiem - fiziskām personām (saimnieciskās darbības veicējiem), individuālajiem komersantiem un zemnieku saimniecībām.

Nosacījumi reģistrācijai PVN maksātāju reģistrā:

Kad un kur jāreģistrējas PVN maksātāju reģistrā?

Kādi dokumenti jāiesniedz, lai varētu reģistrēties PVN maksātāju reģistrā?

Izslēgšana no PVN maksātāju reģistra.

Dokumentus reģistrācijai VID PVN maksātāju reģistrā ir iespējams iesniegt:

- elektroniski, izmantojot [VID Elektroniskās deklarēšanas sistēmu](#);
- elektroniski, izmantojot drošu elektronisko parakstu vid@vid.gov.lv;
- jebkurā VID klientu apkalpošanas centrā iesniedzot attiecīgu iesniegumu (iesniedzējam ir jāuzrāda personu apliecinošs dokuments);
- Latvijas Republikas Uzņēmumu reģistra reģionālajā iestādē.

Kādi dokumenti jāiesniedz, lai varētu reģistrēties?

Iesniegums reģistrācijai Valsts ieņēmumu dienesta pievienotās vērtības nodokļa maksātāju reģistrā*

*ja reģistrācijas iesniegumu paraksta pilnvarotā persona, tad vienlaikus ar iesniegumu jāiesniedz arī rakstiska pilnvara

Saskaņā ar Pievienotās vērtības nodokļa likuma 69.panta pirmo daļu Valsts ieņēmumu dienestam ir tiesības pieņemt lēmumu par atteikumu reģistrēt nodokļa maksātāju Valsts ieņēmumu dienesta pievienotās vērtības nodokļa maksātāju reģistrā, ja:

- 1) nodokļa maksātājs nav sasniedzams tā norādītajā juridiskajā adresē vai deklarētās dzīvesvietas adresē vai ja šī adrese faktiski nepastāv;
- 2) nodokļa maksātājs pēc Valsts ieņēmumu dienesta pieprasījuma nesniedz informāciju vai sniedz nepamatotu vai nepatiesu informāciju par tā materiāltehnikajām un finansiālajām iespējām veikt deklarēto saimniecisko darbību;
- 3) nodokļa maksātājam saskaņā ar likumu "Par nodokļiem un nodevām" ir apturēta saimnieciskā darbība;
- 4) nodokļa maksātāja adrese atbilst riska adreses nosacījumiem atbilstoši likumam "Par nodokļiem un nodevām";
- 5) nodokļa maksātājam vai tā amatpersonai, prokūristam vai pilnvarotajai personai, ja minētās personas ir Latvijas Republikas rezidenti, Latvijā nav deklarēta dzīvesvietas adrese.

Nodokļa maksātāja reģistrāciju VID PVN maksātāju reģistrā nosaka:

- Pievienotās vērtības nodokļa likuma VIII nodaļa;
- Ministru kabineta 2013.gada 3.janvāra noteikumi Nr.17 «Pievienotās vērtības nodokļa likuma normu piemērošanas kārtība un atsevišķas prasības pievienotās vērtības nodokļa maksāšanai un administrēšanai»

Nodokļu maksātājus iedala:

- Iekšzemes nodokļa maksātāji (fiziskās personas, juridiskās personas, personālsabiedrības, personu grupas pilnvarotā persona);
- Citas dalībvalsts nodokļa maksātāji;
- Trešo valstu vai trešo teritoriju nodokļa maksātāji;
- Fiskālais pārstāvis;
- PVN grupa.

Pievienotās vērtības nodokļa likuma 3.panta otrā daļa

Iekšzemes nodokļu maksātāja reģistrācija

Tiesības neregistrēties

- Iekšzemes nodokļa maksātājs ir **tiesīgs neregistrēties** VID PVN maksātāju reģistrā, ja tā veikto **ar nodokli apliekamo** preču piegāžu un sniegto pakalpojumu kopējā vērtība **iepriekšējo 12 mēnešu laikā nav pārsniegusi 50 000 euro.**

Pievienotās vērtības nodokļa likuma 59.panta pirmā daļa

- Šajā summā neiekļauj personas piegādāto pamatlīdzekļu un nemateriālo ieguldījumu vērtību, ja persona šādu piegādi veic vienu reizi 12 mēnešu laikā.

Piemērs

SIA «Zvaigzne» ir reģistrēta komercreģistrā 05.05.2015. Darbības veids – pārtikas preču ražošana.

Laika periodā no 05.05.2015. līdz 01.08.2016. apgrozījums ir sasniedzis 50 000 euro.

Vai SIA «Zvaigzne» ir jāreģistrējas VID kā PVN maksātājam?

- *Lai noteiktu vai SIA «Zvaigzne» nepieciešams reģistrēties kā PVN maksātājam ir nepieciešams zināt apliekamo darījumu vērtību iepriekšējo 12 mēnešu periodā t.i. no 01.08.2015. līdz 01.08.2016.*

Piemērs

SIA «Zobiņš» sniedz zobārsta pakalpojumus un izgatavo zobu protēzes SIA «Zobs» pēc to pasūtījuma.

Apgrozījums iepriekšējo 12 mēnešu periodā:

- 28 000 euro zobārsta pakalpojumi;

- 25 000 euro zobu protēžu izgatavošana SIA «Zobs».

- SIA «Zobiņš» nav jāreģistrējas VID PVN maksātāju reģistrā, jo ar nodokli apliekamo darījumu vērtība iepriekšējo 12 mēnešu periodā nepārsniedz 50 000 euro. Neapliekamie darījumi (Pievienotās vērtības nodokļa likuma 52.panta pirmās daļas 6.punkts) netiek ņemti vērā.*

Izņēmums

- Nodokļa maksātājs ir tiesīgs nepiemērot 59.panta pirmo daļu, ja **pēc viena darījuma, ar kuru pārsniegts šajā daļā noteiktais reģistrācijas sliekšnis, turpmāko 12 mēnešu laikā nav paredzēts veikt citus ar nodokli apliekamus darījumus.** Šajā gadījumā minētā persona iemaksā nodokli valsts budžetā šā likuma 34.panta desmitajā un 119.panta otrajā daļā noteiktajā kārtībā, neregistrējoties Valsts ieņēmumu dienesta pievienotās vērtības nodokļa maksātāju reģistrā.

Pievienotās vērtības nodokļa likuma 59.panta piektā daļa

- Ar nodokli apliekamā darījuma vērtība līdz reģistrācijas brīdim ir summa, kas pārsniedz 50 000 *euro*.
- Aprēķinātā nodokļa summa ir iekļaujama darījuma vērtībā.
- Nodokli iemaksā valsts budžetā 20 dienu laikā no tā kalendāra mēneša beigām, kad šī summa pārsniegta.

Pievienotās vērtības nodokļa likuma 119.panta otrā daļa

Piemērs

Fiziskā persona pārdod kokmateriālus no sev piederoša meža. 2017.gada martā tā veic pēdējo kokmateriālu piegādi, ar kuru apliekamo darījumu vērtība 12 mēnešu periodā pārsniedz 50 000 euro. Turpmāko 12 mēnešu laikā fiziskā persona neplāno veikt kokmateriālu piegādes.

- Fiziskai personai ir tiesības neregistrēties VID PVN maksātāju reģistrā.*
- Kopējais apgrozījums pēdējo 12 mēnešu periodā – 55 000 euro*
- Pārsniegums, no kura jānomaksā PVN – 5000 euro*

Aprēķins:

- $5000 : 1,21 = 4132,23$*
- $4132,23 \times 21 \% = 867,77$ – PVN, kurš jānomaksā valsts budžetā.*

Gadījumi, kad jāreģistrējas uzreiz

Likuma 59.panta pirmo daļu nepiemēro, ja nodokļa maksātājs citas dalībvalsts nodokļa maksātājam sniedz pakalpojumus, kuru sniegšanas vietu nosaka saskaņā ar šā likuma 19.panta pirmo daļu jeb pakalpojuma sniegšanas vietas noteikšanas pamatprincipu.

Pievienotās vērtības nodokļa likuma 59.panta ceturrtā daļa

Pakalpojuma sniegšanas vietas noteikšanas pamatprincips :

ja pakalpojums tiek sniegts nodokļa maksātājam, pakalpojuma sniegšanas vieta ir pakalpojuma saņēmēja saimnieciskās darbības mītnes vieta (**ja likumā nav noteikts citādi**).

Piemērs

*SIA «A» neregistrēts LR nodokļa maksātājs **sniedz** Zviedrijā reģistrētam nodokļa maksātājam grāmatvedības pakalpojumus.*

- SIA «A» jāreģistrējas VID PVN maksātāju reģistrā pirms pakalpojumu sniegšanas neatkarīgi no apliekamo darījumu vērtības iepriekšējo 12 mēnešu periodā.*

Pievienotās vērtības nodokļa likuma 55.panta pirmās daļas 3.punkts un 59.panta ceturrtā daļa

Gadījumi, kad jāreģistrējas uzreiz

- Ja nodokļa maksātājs no citas dalībvalsts nodokļa maksātāja vai no jebkuras trešās valsts vai trešās teritorijas personas, kas neveic saimniecisko darbību iekšzemē, saņem pakalpojumus, kuru sniegšanas vietu nosaka saskaņā ar šā likuma 19.panta pirmo daļu.
Pievienotās vērtības nodokļa 59.panta sestā daļa

Piemērs

*SIA «A» neregistrēts nodokļa maksātājs no Somijas reģistrēta nodokļa maksātāja **saņem laboratorijas analīžu izmeklēšanas pakalpojumus**, tas ir, pakalpojumus, kuru sniegšanas vietu nosaka saskaņā ar **Pievienotās vērtības nodokļa likuma 19.panta pirmo daļu**.*

- *SIA «A» neatkarīgi no iepriekšējo 12 mēnešu laikā veikto apliekamo darījumu vērtības ir pienākums reģistrēties VID PVN maksātāju reģistrā pirms pakalpojuma saņemšanas.*

Pievienotās vērtības nodokļa likuma 55.panta pirmās daļas 3.punkts un 59.panta sestā daļa

- Ja neregistrēts nodokļa maksātājs veicis preču iegādi Eiropas Savienības teritorijā un ja šo preču kopējā vērtība bez nodokļa kārtējā kalendāra gadā sasniedz vai pārsniedz 10 000 *euro*, nodokļa maksātājs līdz tam taksācijas periodam sekojošā mēneša piecpadsmitajam datumam, kad ir sasniegts vai pārsniegts šajā likumā noteiktais reģistrācijas sliekšnis — 10 000 *euro* —, iesniedz Valsts ieņēmumu dienestam šā likuma 66.panta pirmajā daļā minēto reģistrācijas iesniegumu.
- Neregistrēts nodokļa maksātājs ir tiesīgs nepiemērot šā panta pirmo daļu, ja pēc vienas preču iegādes Eiropas Savienības teritorijā, ar kuru sasniegts vai pārsniegts reģistrācijas sliekšnis — 10 000 *euro* —, nākamajā kalendāra gadā nav paredzēts veikt citas preču iegādes Eiropas Savienības teritorijā, kuru kopējā vērtība pārsniegtu 10 000 *euro*. Šajā gadījumā minētā persona iemaksā nodokli valsts budžetā šā likuma 121.panta trešajā daļā noteiktajā kārtībā, neregistrējoties Valsts ieņēmumu dienesta pievienotās vērtības nodokļa maksātāju reģistrā.

Pievienotās vērtības nodokļa likuma 57.panta pirmā un otrā daļa

Piemērs

SIA «Ozoliņš» iegādājās no ES ražošanas iekārtas par summu 13 000 euro. Turpmāk nav paredzēts veikt preču iegādes no ES, kuru vērtība pārsniegtu 10 000 euro.

- PVN aprēķina un maksā no vērtības, kas pārsniedz 10 000 euro (Pievienotās vērtības nodokļa likuma 86.panta otrā daļa).*
- Nodoklis jāiemaksā 20 dienu laikā no tā kalendāra mēneša beigām, kad šī summa pārsniegta (Pievienotās vērtības nodokļa likuma 121.panta trešā daļa).*

Aprēķins:

- $13\ 000 - 10\ 000 = 3000$*
- $3000 \times 21\ \% = 630$ euro – PVN, kas jānomaksā valsts budžetā.*

Citi piemēri

Reģistrēšanās VID PVN maksātāju reģistrā uz laiku

Nodokļa maksātājam ar PVN apliekamu darījumu veikšanai ir tiesības reģistrēties VID PVN maksātāju reģistrā uz noteiktu laika periodu, kuru tas norāda reģistrācijas iesniegumā.

Persona piedalīsies 3 dienu izstādē Ķīpsalā, kuras laikā plāno pārdot savas preces/sniegt pakalpojumus citu ES dalībvalstu personām.

Persona iesniedz reģistrācijas pieteikumu, norādot konkrētās 3 dienas.

55.pants otrā daļa. Persona iegūst arī tiesības atskaitīt priekšnodokli par tiem izdevumiem, kas bija radušies saistībā ar pārdotajām precēm!

Vai ir jāreģistrējas VID PVN maksātāju reģistrā, sniedzot pakalpojumus, kuru sniegšanas vieta ir trešās valstis vai trešās teritorijas?

Vai ir jāreģistrējas gadījumā, ja minēto pakalpojumu vērtība iepriekšējo 12 mēnešu laikā ir pārsniegusi 50 000 EUR?

Pievienotās vērtības nodokļa likuma 55. un 59.pants nosaka reģistrāciju, veicot apliekamus darījumus.

Tādējādi, ja LV nodokļa nemaksātājs sniedz likuma 30.pantā minētos pakalpojumus jebkādai 3.valsts personai vai jebkādus pakalpojumus 3.valstu s/d veicējam, tad ir uzskatāms, ka iekšzemē netiek veikti ar pievienotās vērtības nodokli apliekami darījumi, par kuriem iekšzemē būtu maksājams pievienotās vērtības nodoklis.

Līdz ar to nav jāreģistrējas arī tad, ja pārsniedz 50 000 EUR.

Lauksaimnieks – neregistrēts PVN maksātājs – pēdējo 12 mēnešu laikā ir veicis ar PVN apliekamas preču piegādes 40 000 euro apmērā, kā arī saņēmis no lauksaimniecības produktu pārstrādātāja 14% kompensāciju par paša saražotās neapstrādātas lauksaimniecības produkcijas nodošanu 11 000 euro apmērā.

Vai lauksaimniekam ir jāreģistrējas par PVN maksātāju?

Kompensācija, ko saņem lauksaimnieks, nav uzskatāma par ar nodokli apliekamu darījumu Pievienotās vērtības nodokļa likuma 5.panta pirmās daļas izpratnē, līdz ar to tā nav jāuzrāda pievienotās vērtības nodokļa reģistrācijas iesnieguma 5.rindā “Ar PVN apliekamo preču piegāžu un sniegto pakalpojumu kopējā vērtība iepriekšējos 12 mēnešos, ja reģistrējamā persona veic saimniecisko darbību 12 mēnešus vai ilgāk”.

Tātad, atbilde ir “NĒ” – nav obligāti jāreģistrējas kā PVN maksātājam.

SIA – neregistrēts PVN maksātājs – ir pārsniedzis 50 000 euro apliekamo darījumu vērtību pēdējo 12 mēnešu laikā, bet plāno apturēt uz vasaras laiku saimniecisko darbību pēc paša lēmuma.

Vai šādam SIA ir jāreģistrējās kā PVN maksātājam?

Nemot vērā, ka SIA nav apturēta darbība ne saskaņā ar likumu „Par nodokļiem un nodevām” ne Komerclikumu, bet SIA tikai plāno neko nedarīt kādu laiku, tad tam ir jāreģistrējas Valsts ieņēmumu dienesta PVN maksātāju reģistrā, ar brīdi, kad ar pievienotās vērtības nodokli apliekamo darījumu vērtības sliekšnis iepriekšējo 12 mēnešu laikā pārsniedza 50 000 euro.

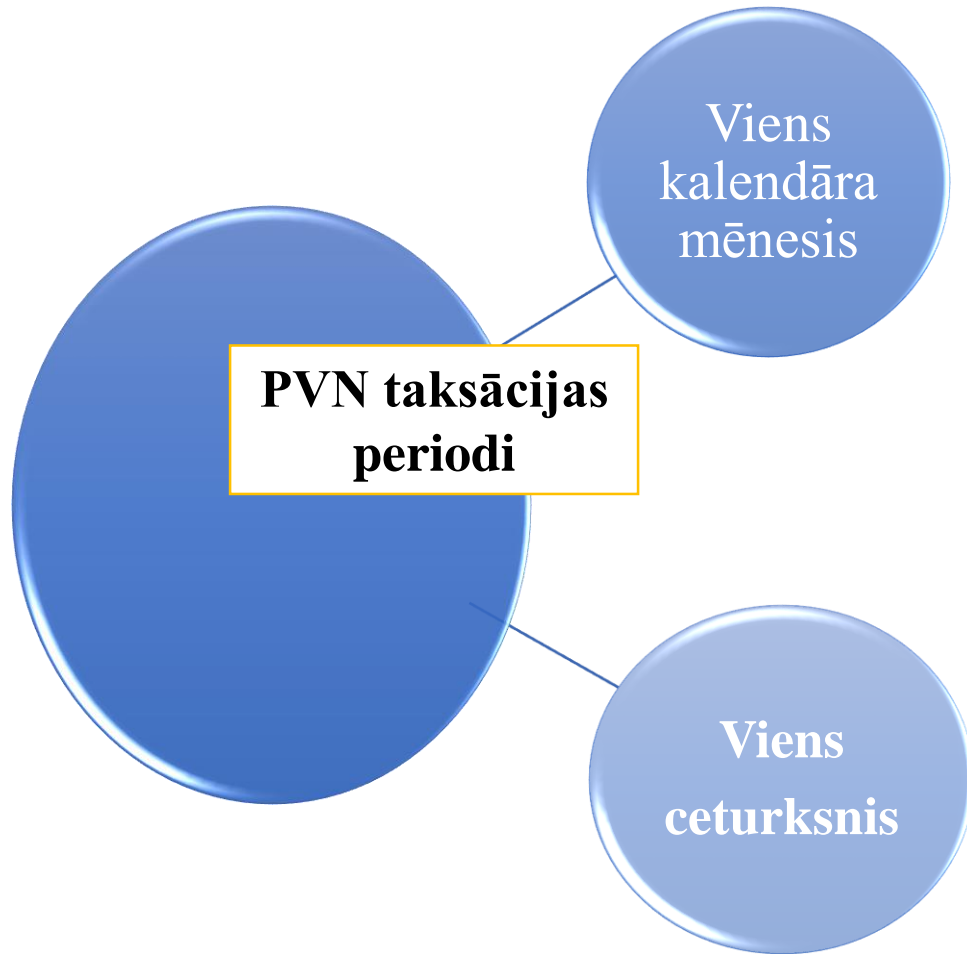
Esmu saimnieciskās darbības veicēja, rokdarbniece. Savā darbībā vēlētos izmantot reklāmu Google un Facebook. Vai šajā gadījumā man nepieciešams reģistrēties par PVN maksātāju, ja mans apgrozījums gadā nepārsniedz pat 1000 eiro, un reklāmai esmu paredzējusi iztērēt ne vairāk kā 50 eiro?

Nodokļa maksātājs ir tiesīgs neregistrēties VID PVN maksātāju reģistrā, ja tā veikto ar nodokli apliekamo preču piegāžu un sniegto pakalpojumu kopējā vērtība iepriekšējo 12 mēnešu laikā nav pārsniegusi 50 000 eiro (likuma [59. panta](#) pirmā daļa). Vienlaikus iepriekš minēto slieksni nepiemēro, ja nodokļa maksātājs no citas dalībvalsts vai no jebkuras trešās valsts vai trešās teritorijas personas, kas neveic saimniecisko darbību iekšzemē, saņem pakalpojumus, kuru sniegšanas vietu nosaka saskaņā ar šā likuma 19. panta pirmo daļu (likuma 59. panta sestā daļa). Tādējādi, ja nodokļa maksātājs - saimnieciskās darbības veicējs (rokdarbnieks) – saņem elektroniski sniegtus reklāmas pakalpojumus no [Facebook.com](https://www.facebook.com), [Google.com](https://www.google.com) vai jebkura cita citas dalībvalsts vai trešās valsts nodokļa maksātāja, tad tam pirms pakalpojuma saņemšanas ir jāreģistrējas VID PVN maksātāju reģistrā neatkarīgi no darījuma vērtības.

PVN TAKSĀCIJAS PERIODA NOTEIKŠANA

**Nosaka Pievienotās vērtības nodokļa likuma
115.pants**

PVN taksācijas periodi

Nosacījumi taksācijas perioda noteikšanai

Viens kalendāra mēnesis, ja tiek īstenots vismaz viens no šādiem nosacījumiem:

- ✓ Reģistrēta nodokļa maksātāja veikto ar nodokli apliekamo darījumu vērtība pirmstaksācijas gadā vai taksācijas gadā pārsniedz 50 000 euro;
- ✓ Reģistrēts nodokļa maksātājs veic preču piegādi Eiropas Savienības teritorijā, kurai piemēro 0 procentu likmi saskaņā ar šā likuma 43.panta ceturto daļu;
- ✓ Reģistrēts nodokļa maksātājs veic preču piegādi Eiropas Savienības teritorijā, piedaloties šā likuma 16.panta ceturtajā daļā minētajā preču piegādē;
- ✓ Reģistrēts nodokļa maksātājs sniedz pakalpojumus, kuru sniegšanas vietu nosaka saskaņā ar šā likuma 19.panta pirmo daļu un kuru sniegšanas vieta ir cita dalībvalsts.

(Pievienotās vērtības nodokļa likuma 115.panta pirmā daļa)

- ✓ Šāds nodokļa taksācijas periods tiek saglabāts sešus kalendāra mēnešus, ja reģistrēts nodokļa maksātājs taksācijas gadā ir reģistrēts Valsts ieņēmumu dienesta pievienotās vērtības nodokļa maksātāju reģistrā.

(Pievienotās vērtības nodokļa likuma 115.panta otrā daļa)

Piemēri

Piemērs

SIA «Rozmarīns» veic saimniecisko darbību Latvijā un reizi mēnesī sniedz grāmatvedības pakalpojumus Dānijas reģistrētam nodokļa maksātājam. Tā apgrozījums pirmstaksācijas gadā nerasniedz 50 000 euro.

- Tā kā SIA «Rozmarīns» sniedz pakalpojumus, kuru sniegšanas vieta pēc pamatprincipa ir cita dalībvalsts – Dānija, tad taksācijas periods SIA «Rozmarīns» ir mēnesis. Taksācijas periods šajā gadījumā nosakāms, neņemot vērā apgrozījumu.*

Piemērs

2017.gadā SIA «Horeo» taksācijas periods ir viens ceturksnis. 2017.gada 21.februārī SIA «Horeo» veic preču piegādi ar PVN 0% likmi uz Lietuvu reģistrētam nodokļa maksātājam.

- Minētajā situācijā SIA «Horeo» ar marta mēnesi mainās 2017.gada taksācijas periods uz 1 mēnesi un saglabājas līdz pat 2017.gada beigām, jo tiek veikta preču piegāde uz ES.*
- Tagad PVN deklarācija iesniedzama par katru kalendāro mēnesi, sākot ar februāri, kurā ietver arī janvāra darījumus.*

Nosacījumi taksācijas perioda noteikšanai

Viens ceturksnis:

- ✓ Ar nodokli apliekamo darījumu vērtība pirmstaksācijas gadā vai taksācijas gadā nepārsniedz 50 000 euro;
- ✓ NEVEIC preču piegādi ES teritorijā, kurai piemēro 0% likmi (ieskaitot trīsstūrveida darījumus);
- ✓ NESNIEDZ pakalpojumus, kuru sniegšanas vietu nosaka saskaņā ar šā likuma 19.panta pirmo daļu un kuru sniegšanas vieta ir cita dalībvalsts.